

OBSAH

ÚVODEM	7
I. PÉČE O KULTURU JAZYKA A ZÁKLADNÍ ZDROJE POUČENÍ O JAZYKU	13
1. Pojetí spisovného jazyka, jeho stylové rozrůznění, norma a kodifikace	13
1.1. Výslovnostní kodifikace	16
1.2. Mluvnická kodifikace	18
1.3. Lexikální kodifikace	19
1.4. Pravopisná kodifikace	22
1.5. Speciální slovníky	23
2. Pojetí jazykové správnosti	28
2.1. Základní kritéria jazykové správnosti	29
2.2. Vedlejší kritéria jazykové správnosti	32
II. OBECNĚ O VZTAZÍCH ČEŠTINY A POLŠTINY	35
1. O genetické a typologické příbuznosti češtiny a polštiny	35
2. Jazykové postoje a jazykové chování uživatelů češtiny a polštiny	37
3. O rozrůzněnosti českého a polského národního jazyka	43
3.1. Rozdílné pojetí spisovné češtiny a spisovné polštiny	44
3.2. O českých a polských dialektech a interdialektech	44
3.3. Městská mluva na území českého a polského jazyka	50
3.4. O sociálním rozvrstvení obou národních jazyků	51
4. Stylové rozrůznění spisovné češtiny a spisovné polštiny	52
5. Překladatelovo úsilí o stylovou adekvátnost	53
III. O ODLIŠNOSTECH POJMENOVÁNÍ V ČEŠTINĚ A POLŠTINĚ	58
1. Analytická a syntetická pojmenování	58
1.1. Jmenná analytická pojmenování	59
1.2. Slovesná analytická pojmenování	64
1.3. Analytičnost u příslovcí a přídavných jmen	65
2. Složená slova a přístavkové spřežky	68
2.1. Vlastní složeniny	68
2.2. Přístavkové spřežky	71
3. Přejatá slova a citátové cizojazyčné výrazy	75
3.1. Přejatá slova a cizí slovtvorné prostředky	75
3.2. Cizojazyčné citátové výrazy	81

4. Takzvaná zrádná slova	82
5. O překládání rodných jmen	98
6. O frazeologismech v češtině a polštině	101
6.1. Pojetí frazeologismů	101
6.2. Základní typy frazeologismů z hlediska překladu	102
6.3. Frazeologismy v neuměleckých textech	106
IV. O TVARECH SLOV V ČEŠTINĚ A POLŠTINĚ	108
1. Rozdíly v bohatosti tvarů	108
1.1. Univerzální koncovky	108
1.2. Hláskové změny při skloňování a časování	110
2. Tvarové obměňování cizích slov v češtině	113
2.1. Skloňování obecných jmen cizího původu	113
2.2. Skloňování vlastních jmen cizího původu	115
2.3. Tvoření přídavných jmen přivlastňovacích od cizích příjmení	119
3. O oslabení flexivnosti polštiny	122
3.1. Neskloňování některých obecných jmen	122
3.2. Neskloňování vlastních jmen	124
4. Rozdíly v přechylování	126
5. Rozdíly ve stupňování	129
V. ODLIŠNOSTI ČESKÉ A POLSKÉ VĚTNÉ STAVBY	131
1. Odlišná úloha slovesných tvarů ve větě	131
1.1. Rozdílné užití infinitivu	132
1.1.1. Infinitiv závislý na slovesech	132
1.1.2. Infinitiv závislý na podstatných jménech, přídavných jménech a příslovcích	137
1.1.3. Infinitiv podmětový a přísudkový	139
1.1.4. Jednočlenné infinitivní věty a vedlejší věty s infinitivem	141
1.2. Rozdíly v užívání přechodníků	144
1.2.1. Přechodník minulý	145
1.2.2. Přechodník na <i>-ac</i>	147
1.2.3. Přechodníková přídavná jména	150
1.3. Rozdílné užití příčestí	152
1.3.1. Příčestí trpné	152
1.3.2. Neosobní tvary na <i>-no, -to</i>	153
1.3.3. Příčestí činné	155
1.4. Rozdílné užití podstatného jména slovesného	156
1.4.1. Tvoření a stylová příslušnost podstatných jmen slovesných	156
1.4.2. Dějový ráz podstatných jmen slovesných	157
1.4.3. Základní překladové ekvivalenty podstatných jmen slovesných	159
1.4.4. Podstatná jména slovesná v ustálených spojeních	162
1.5. Rozdíly v užívání spony	164
2. Rozdíl ve vyjadřování záporu	166
2.1. Zápor gramatický	166

2.2. Záporová shoda	169
2.3. Zápor slovní	172
3. Rozdíly ve vazebnosti slov a v užívání předložek	175
3.1. Odlišná vazebnost slov	175
3.2. Rozdíly v užívání předložek	177
3.3. Konkurence prostých a předložkových pádů	178
3.3.1. Šíření předložkových vazeb	178
3.3.2. Synonymičnost a významová odlišnost předložkových vazeb	190
4. Rozdíly ve způsobech a prostředcích vyjadřování obsahových vztahů ve výpovědi	193
4.1. Slovesné a jmenné relační prostředky	194
4.2. Zájmenné relační prostředky	195
ZÁVĚREM (M. Komárek)	198
BIBLIOGRAFIE	204
VĚCNÝ REJSTŘÍK	209

